

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 „
3 luni	8 „
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACTIA & ADMINISTRAȚIA

București, CALEA RAHOVEI — 5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON No. 16/98

S U M A R

Sporirea salariilor funcționarilor publici, de d-l D. Alexandresco;

JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de casație, secția III: *Societ. Austriacă de Navigație, recurs fiscal*;

Idem: *Banca Generală Brăila, recurs fiscal*;

Curtea de apel Iași: *Epitropia Sfl. Spiridon Ioși cu Al. Delimarcu, cu o Observație*;

Trib. Bacău: *N. D. Ghica-Comănești cu Moșt. defunc. N. Ghika*;

Judecătoria Ocolului Simila: *Competința Primarilor în materie de autentificare de acte*;

Comisiunea Comunală de prefaceri a Percep. I București: *M. Th. Mandrea, pentru taxa de 5%*;

Câte-va cuvinte în chestia apărătorilor, de d-l Dem. D. Stoienescu.

Bibliografii.

Sporirea salariilor funcționarilor publici

Se știe că din cauza crizei care, cu câțiva ani în urmă, a bătut această țară, funcționarilor li s'a impus sacrificii enorme, pe cari ei le-au primit cu bucurie, nădăjduind că aceste sacrificii vor fi provisorii, iar nu definitive.

Ei au fost mai întâi loviți cu taxa de 5% pe care actualul Ministru de finanțe, cu ocazia discuției în Senat a nouilor imposite, ce s'au votat cu iuțeala fulgerului, a declarat-o definitivă, și numai reductibilă, în caz când finanțele țării vor fi mai prospere.

Apoi, li s'a mai aplicat și faimoasa curbă, care i-a dat cu decimii de ani înapoi, de și greutatea vieții și impositele se sporesc pe din ce merge.

Astăzi, când finanțele țării stau necontestat mai bine, și când ne laudăm cu excedente bugetare, reale iar nu fictive, care se cifrează cu milioanele, guvernul actual are intenția, de altfel laudabilă, de a spori într-o proporție oare-care salariul unora din funcționari. Este vorba, în adevăr, de a se spori de o cam dată cu 20% sau cel puțin 15% salariul magistraților și al ofițerilor.

Guvernul este însă în ajunul de a comite o mare nedreptate, căci, după proiectul cu care Corpurile

legiuitoare vor fi în curind sezise, urmează a se spori salariul numai judecătorilor de la tribunale și Curți, iar în privința militarilor, numai gradelor superioare de la maior în sus.

Se lasă deci la o parte pe ofițeri, gradele inferioare, de la sub-locotenent până la căpitan inclusiv, pe funcționarii administrativi, pe profesorii de la țară și din orașe, pe nenorociții judecători de pace și ajutorii lor, pe funcționarii grefelor tribunalelor și curților, și în această din urmă privință, chiar pe acei ai Inaltei Curți de casație și justiție, pe care legea cea nouă a Curții de casație îi asimilează cu magistrații, atât în privința gradului cât și a onorarului.

Ne întrebăm: ce fel de asimilare este aceasta? O asimilare numai în privința datoriilor și a condițiilor de admisibilitate, nu însă și în privința drepturilor.

Legiitorul a asimilat pe funcționarii grefei Curții de casație cu judecătorii, spre a avea mâna mai largă în alegerea și numirea lor, spre a popula grefa cu funcționari destoinici, cari să se devoteze cu totul serviciului și să-și facă o carieră din funcțiunea lor. De la dinșii se cer, în adevăr, multe condiții. Ei trebuie să trăiască într'un mediu intelectual; să fie în curent cu ceea ce se scrie și se hotărăște atât în țară cât și în străinătate; să fie capabili de a redacta o hotărâre, obligație impusă chiar prin lege ⁽¹⁾, etc. Și cu toate acestea, nu li se dă mijloace suficiente, pentru ca din economiile lor, să-și poată face o mică bibliotecă, neapărată exercițiului funcțiunei lor. Ba nu li se dă nici cât le trebuie pentru ca să poată trăi cu demnitate, așa cum îi obligă funcțiunea lor.

Nu mai vorbesc de nedreptatea ce se face judecătorilor de pace, profesorilor, ofițerilor inferiori și tuturor celor-l'alți funcționari, la care nu ne gândim de cât atunci când este vorba să le cerem votul. Cu toții suferă, și probabil vor suferi încă mult timp, dacă nu ne vom gândi și la soarta lor.

(1) Art. 6 din legea Curții de casație, promulgată la 1 Iulie 1905.

Am avut ocazia de a vorbi însumi, în această privință, cu actualul Ministru de finanțe, la care am găsit foarte bune intenții, dar care mi-a răspuns că, de o cam dată, nu are bani suficienți spre a îmbunătăți soarta tuturor. Chestiunea este deci, în privința lor, amânată pentru anul viitor (*nu la toamnă*, după cum se dicea odinioară). Numai de nu s'ar întâmpla ca termenul făgăduit să se împlinească tocmai la calendele grecești.

Credem că este de datoria actualului guvern, a cărui intențiuni bune le cunoaștem și nu le tăgăduim, să se gândească și la cei mici.

Dacă nu sunt mijloace suficiente spre a se îmbunătăți soarta tuturor, și dacă guvernul este hotărât a îmbunătăți de o cam dată numai soarta magistraților și a ofițerilor, să se sporească salariul lor numai cu 10%, în loc de 20, însă să se aibă pe toți în vedere, căci cu toții au drepturi egale.

D. Alexandresco

JURISPRUDENȚĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența de la 9 Decembrie 1905

Președenția D-lui I. DUCA, Consilier
Societ. Austriacă de Navigație, recurs fiscal

Patentă — Comisionar. — Asigurător de expediere de mărfuri. — Asimilare.

Faptul că o societate streină îndeplinește, pe teritoriul țării românești, operațiuni pentru asigurarea expedierii unor mărfuri, face ca acea societate să fie impusă la patentă de comisionar cl. III-a, cu care comerț legea patentelor a asimilat asemenea operațiuni.

Decisiunea 374/905. — Respins recursul făcut de Societ. Austriacă de Navig. cu vapoare pe Dunăre din Calafat, contra deciziunii Comisiunii de apel din județul Dolj.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare :

«Exces de putere și violarea art. 1 și 4 din legea impozitului fonciar, și a art. 10 din legea patentelor».

Având în vedere că comisiunea, pentru a impune pe Societatea recurentă cu impozitul fonciar la venitul de 300 lei asupra unei case construite pe pământul Primăriei din Calafat, și asupra unei magazii cu venit de 300 lei, constată în fapt, bazându-se pe procesul-verbal al comis. comunale, că Societatea are aceste clădiri ale sale proprii, construite pe pământul Primăriei, și că dănselle au această valoare locativă, deducându-se chiria terenului în sumă de 200 lei anual ce se plătește Primăriei de către Societate ;

Având în vedere, în ce privește patentă de comisionar cl. III-a, comisiunea constată în fapt că Societatea nu se mărginește numai a transporta pe Dunăre mărfurile și a le expune pe malul Dunărei, ci mai îndeplinește operațiuni pentru asigurarea expedierii mărfurilor pe uscat la locul de destinație, așa în cât aceste

operațiuni fiind analoage operațiunilor ce se îndeplinesc de un comisionar, urmează că bine a fost impusă la patentă de comisionar clasa III-a ;

Având în vedere în fine că în ce privește impunerea la $\frac{1}{2}$ patentă cl. IV-a pentru comerțul de cărbuni de foc, comisiunea de asemenea constată în fapt că Societatea face acest comerț în România, și deci conform art. 1 din legea patentelor bine a fost impusă și la această patentă ;

Considerând că toate aceste constatări de fapt scapă controlului Curții de casație.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge etc.

Audiența de la 12 Decembrie 1905

Președenția D-lui C. G. ȘTEFANESCU, Președinte

Banca Generală Brăila, recurs fiscal

Patentă. — Sucursalele Societ. anonime pe acțiuni sau în comandită. — Patentă fixă și proporțională. — (Art. 4 al. III § 3 din legea patentelor).

Conform art. 4 al. III § 3 din legea patentelor, când o Societate pe acțiuni, anonimă sau în comandită, are sucursale sau agenții proprii în diferite orașe, aceste sucursale sau agenții se vor supune numai la patentă fixă clasa I din tariful după populațiune în vigoare, scutindu-se de dreptul proporțional după valoarea locativă.

Decisiunea 398/905. — Respins recursul făcut de Banca Generală contra deciziunii Comisiunii de apel a județului Brăila cu No. 100/905.

Curtea,

Având în vedere că recurentul invoacă ca motive de casare : exces de putere și violare de lege, din partea comisiunii de apel, prin faptul că l'a impus la patentă de 1200 lei pe an, în loc de 200 lei, făcând o interpretare greșită a art. 4 din legea patentelor, după care sucursalele caselor ce fac operațiuni de bancă, urmează să plătească patentă fixă cl. I din tariful comun după populația în vigoare, iar nu aceea din tariful special al bancherilor, conform art. 3 par. 3 din art. 4 menționat, care i este aplicabil ;

Având în vedere că, din decisiunea supusă recursului, rezultă că comisiunea de apel, confirmând hotărârea comisiunii de recensământ, constată în fapt că recurenta face operațiuni de bani cu streinătatea și cu țara, și ca atare o impune la o patentă fixă de lei 1200, conform tablei lit. B, după tarifa specială și după populație ;

Având în vedere că legea patentelor, modificată în parte în anul 1899, dispune prin tabela specială că bancherii cu operațiuni simultanee în streinătate și în țară, să fie împărțiți în șase categorii, și anume 1400 lei, 1200 lei etc, taxe care variază după populația tarifului, tariful din 1877 fiind luat ca normă numai în ceea ce privește populația, de oare-ce taxele pentru bancheri sunt altele de cât acele vizate în el ;

Considerând că, în drept, atât băncile cât și sucursalele lor sunt considerate ca una și aceeași instituțiune întru cât și unele și altele fac același fel de operațiuni ; că dacă legiuitorul în tabela specială nu a intercalat și cuvântul sucursală este, pentru că acesta nu era necesar ;

Considerând că, din tabloul alfabetic, care face parte integrantă din lege, reese că profesiunile de bancher sunt împărțite în două clase, — clasa I-a, acei cari fac operațiuni numai în țară și streinătate și cl. II-a acei cari fac operațiuni numai în țară, — iar din art. 2 § 2 rezultă că pentru toate comerțurile și profesiunile enu-

mărate în tabela lit. B, taxa fixă a patentei se stabilește după populație și o tarifară specială;

Considerând că, prin art. 4 al. 3 § II se dispune că sucursalele Băncilor, — speța de astăzi, — se impun la patentă fixă cl. I-a din tariful după populație în vigoare, că această clasă nu poate fi alta de cât aceea prevăzută în tabloii special unde se cuprinde profesiunea de bancher, și aceasta pe motivul că atât băncile cât și sucursalele lor, sunt una și aceeași instituțiune; că de almintrelea este și imposibil de admis că legiuitorul să fi voit a le supune la taxe deosebite, cu atât mai mult că prin lege singura deosebire ce a voit să facă între Bănci, case principale și sucursalele lor, este că pe cele din urmă le-a scutit de taxa proporțională după valoarea locativă;

Că așa fiind, instanța de fond a dat adevărata interpretare menționatei text de lege și tabele, nefiind aplicabile, în speță, patenta conform tarifului comun după populație, și deci motivele invocate de recurent fiind neîntemeiate urmează a se respinge ca atare;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI, SECȚIA II

Audiența de la 17 Decembrie 1905

Președenția D-lui D. S O F I A N, Președinte

Decizia civilă No. 146

Epitropia Generală a Spitalului Sf. Spiridon din Iași cu Al. Delimarcu

Testament. — Clausă penală privitoare la neatacarea testamentului, impusă legatarului. — Validitatea unei asemenea clause. — Soluție implicită.

Buna credință a legatarului. — Neaplicarea clausei penale în asemenea cas. — Chestie de fapt.

Clausă penală înscrisă într'un testament, în scopul de a asigura respectarea voinței testatorului, este validă, atunci când asemenea clausă nu se referă la viciile de formă de care ar fi atins testamentul, nici la dispozițiile ce el ar cuprinde în contra ordinii publice sau bunelor moravuri (soluție implicită).

Nu se poate însă face o culpă legatarului și aplica clausa penală în toată rigoarea ei, atunci când atacând testamentul, el a fost de bună credință, și când testamentul este astfel conceput în cât se putea crede că el cuprinde dispoziții contrare ordinii publice, precum ar fi, de exemplu, o substituție fideicomisară, sau atacă rezerva legatarului.

În asemenea cas, judecătorii de fond, suverani apreciatori ai faptelor, pot să mențină testamentul, de și, fără succes, el a fost atacat de legatar, în contra voinței testatorului, care a dispus anume ca, în asemenea cas, legatul să nu-și mai primească aplicare.

S-au prezentat generala Epitropie a sf. Spiridon prin d-l H. Șuțu, iar Alex. Delimarcu, asistat de d-nii adv. D. Alexandresco și N. C. Roșu;

Curtea deliberând,

Având în vedere apelurile făcute de Epitr. Generală a casei Spitalului Sf. Spiridon din Iași și de către Alex. Delimarcu din jud. Roman, contra sentinței civile No. 64 a Trib. Iași, secția II, prin care se resping acțiunile ambelor părți apelante făcute una contra altelei;

Având în vedere că, în apel, s'a invocat aceleași motive de fapt și de drept ce s'a desbătut la prima instanță și care se văd dezvoltate în sentința apelată, pe care Curtea o aprobă în totul;

Având în vedere că clausa penală din testamentul lui N. Delimarcu nu se poate referi la cazul când testamentul ar putea fi atacat de către fiul său Al. Delimarcu pentru lipsă de formă sau pentru că ar cuprinde

dispozițiuni contrarii ordinii publice și bunelor moravuri; căci aceasta ar însemna nulitatea anticipată a testamentului, ceea ce nu se poate admite față cu presumpțiunea legală că fie-care cetățean cunoaște legea și față cu împrejurarea că testatorul vorbește în testamentul său despre rezerva fiului său și de porțiunea sa disponibilă; că clausa penală respectivă s'a pus pentru garantarea dispozițiilor testamentare permise de lege;

Având în vedere, pe de altă parte, că testamentul def. N. Delimarcu este redactat astfel în cât chiar un om cunoscător în ale legilor, ar putea crede că conține o substituțiune fideicomisară, prin urmare, o dispozițiune contrară legii; că, deosebit de aceasta, pentru calculul rezervei și a porțiunii disponibile, testatorul însuși o mulțime de sume de bani ca date din partea sa suro-riilor apelantului, sau ca întrebuițate la construirea de acarete pe moșia Pădureni, avere de moștenire a apelantului de la mama sa, și cari sume puteau fi bănuite a fi exagerate;

Având în vedere că aceste împrejurări de fapt au putut determina pe apelantul Al. Delimarcu ca să atace testamentul pe motiv că ar cuprinde un fideicomis și că i-ar fi atacat rezerva, și această bună credință se confirmă și mai mult prin împrejurarea că acțiunea sa în nulitatea testamentului a fost admisă de prima instanță; că reaua credință prin urmare din partea lui Delimarcu în intentarea acțiunii pentru anularea testamentului tatălui său trebuie înlăturată.

Pentru aceste motive și acelea din sent. Trib. pe care Curtea și le însușește în totul, respinge ambele ape- luri, etc.

(ss) D. Sofian, E. Cernătescu, St. Mladoveanu, D. Gregorovici.

O s e b i t ă p ă r e r e

Sub-semnatul difer de părerea majorității numai în ce privește apelul și acțiunea lui Al. Delimarcu pentru considerațiunile de fapt și de drept, ce urmează:

Considerând că, în 1885, Nicolae Delimarcu murind, lasă între altele, prin testamentul său mistic, nuda proprietate a moșiei sale Puești din jud. Tutova, Institutului Gregorian și Universității din Iași, iar usufructul ei, fiului său Alex. Delimarcu, apelantul. În partea finală a testamentului, spre a asigura mai mult respectul voinței sale, defunctul a inserat următoarea clausă: «Când însă, peste nădejdea mea, fiul meu s'ar încerca a nu respecta a mea voință, atunci Institutul Gregorian și Universitatea din Iași sunt autorizate de mine a lua în folosință venitul acestei moșii Puești și de îndată a'l întrebuița la scopul vorbit mai sus»;

Că testamentul lui N. Delimarcu, fiind atacat în nulitate înaintea justiției de apelantul Delimarcu, pe motivele că ar conține o substituție fideicomisară și că ar atinge rezerva ce i se cuvine ca fiu al testatorului, acțiunea introdusă a fost în mod definitiv respinsă ca neîntemeiată. Că, față cu această decizie a justiției, Epitr. Sf. Spiridon crezând sosit momentul a pretinde și usufructul Pueștilor, introduce cerere înaintea Trib. Iași secția II pentru delăsarea moșiei, pentru motivul nerespectării de către Alex. Delimarcu a clausei finale din testament;

Că, Epitropia perzând înaintea Tribunalului procesul, a introdus apelul de față, dimpreună cu acel al lui Delimarcu a cărei acțiune a fost de asemenea respinsă de Tribunal;

Considerând că apelantul Delimarcu atacă astăzi testamentul def. său părinte pe motivul clausei finale a testamentului, care este o clausă penală, deci o clausă ilicită ce atrage, nu numai neaplicabilitatea ei, dar nulitatea întregului testament;

Considerând că rezultat din principiile generale, care guvernează testamentele, în ce privește validitatea lor, și condițiunile ilicite, inserate în convențiuni sau testamente, că clausa din un testament prin care s'ar pe-

depsi un moștenitor sau legatar cu pierderea părții sale de moștenire sau a legatului, în caz când ar ataca testamentul, nu poate fi considerată de cât ca o condițiune ilicită; că a opri un legatar de a se adresa la justiție, este a aduce o atingere drepturilor sale, ce are de la natură și de la lege, unor drepturi prin urmare ce sunt de ordine publică, și ca atare, ne putându-se interzice nici prin convențiuni, nici prin voința unilaterală a testatorului; că, dar, asemenea clausă penală fiind o condițiune ilicită, ea nu și poate avea aplicațiune, ci trebuie să fie considerată ca nulă;

Considerând că, în specie, clausa din testamentul lui N. Delimarcu prin care se pedepsește pe fiul său Al. Delimarcu cu pierderea usufructului moșiei Puești în folosul Epitropiei sf. Spiridon, în cas când n'ar respecta voința sa, fără a mai intra în discuțiune dacă ea se referă la cazul când testamentul ar putea fi atacat pentru lipsă de formă sau pentru că ar cuprinde dispoziții contrarii ordinii publice, și bunelor moravuri, dacă este pusă pentru asigurarea voinței testatorului sau garantarea dispozițiilor testamentare, permise de lege, nu poate fi considerată de cât ca o clausă contrară ordinii publice și, ca atare, nulă;

Considerând că această clausă fiind nulă, ea are ca efect, față de disp. art. 1008 C. civ., nulitatea întregului testament; că, de și în acest articol, nu se vorbește de cât de convențiuni, cu toate acestea, din combinarea acestui text cu art. 5 C. civ., rezultă evident intențiunea legiuitorului de a întinde principiul din art. 1008 și la testamente;

Cum că, în adevăr, aceasta a fost ideea legiuitorului și că n'a reprodus cu intențiune în codul nostru disp. art. 900 din codul frances, care nu anulează testamentul sau donațiunea, pentru cazul unei condițiuni ilicite ce ar conținea, ci numai o consideră ca nescrisă, reesă și din comparațiunea art. nostru 5 cu art. 6 corespunzător din codul francez, care nu se ocupă și de «dispozițiuni particulare» ca textul nostru, ci numai de convențiuni. Or, cuvântul *dispozițiuni* se referă tocmai la testamente;

Pentru aceste motive, sunt de opiniune a se admite apelul lui Alex. Delimarcu și, prin consecință, și acțiunea introdusă în nulitatea testamentului.

(ss) C. N. Busdugan.

Observație.—Decisia Curții din Iași, ce publicăm astăzi, confirmă în totul modul de a vedea al tribun. Iași, în procesul anulării testamentului def. N. Delimarcu, proces în care a intervenit remarcabilă sentință a acelui tribunal, publicată în *Curierul judiciar* din 1902, No. 45, unde se pot vedea concluziile depuse de Directorul nostru, d-l D. Alexandresco, pe care atât tribunalul cât și Curtea le-au admis în totul.

În acest proces, unic până acum în analele noastre judecătorești, era chestiunea de a se ști dacă testatorul poate să dispună pierderea legatului din partea legatarului, atunci când acesta nu va respecta voința testatorului, cerând anularea testamentului, în contra voinței expres manifestate a acestui testator.

Toți autorii, afară de Zachariæ, fostul profesor de la Heidelberg, admit validitatea clausei prin care testatorul ar dispune că legatarul să piardă legatul, în caz când el ar ataca testamentul și n'ar isbuti în acțiunea sa; aceasta bine înțeles atunci când n'ar fi vorba de viciile de formă de care

ar fi atins testamentul, nici de dispoziții contrare ordinii publice sau bunelor moravuri.

În specia judecată de tribunalul și Curtea din Iași, legatarul fără succes atacase testamentul, în contra unei clause exprese a testatorului, și atât tribunalul cât și Curtea au menținut testamentul, de și au recunoscut, în principiu, validitatea clausei penale înscrisă în el.

Ambele instanțe au ajuns la acest rezultat, întemeindu-se pe buna credință a legatarului.

Această teorie este formal admisă de Larombière, în *Tratatul său asupra obligațiilor* (III, art. 1226, No. 3). Iată cum se exprimă acest autor, a cărui autoritate este necontestată:

«Fiind-că tribunalele au, în această materie, o mare putere de apreciere, cu privire la voința testatorului, ele pot să declare clausa penală inaplicabilă, chiar când acțiunea reclamantului, care avea de scop anularea testamentului, a fost declarată neîntemeiată, având facultatea de a-și întemeia părerea lor pe interpretarea actului și pe voința testatorului, stabilind că el n'a înțeles să facă din clausa penală o clausă absolut iritantă, etc».

Nu putem termina această mică adnotație, fără a atrage atenția cetitorilor noștri asupra părerii minorității Curții, care consideră clausa despre care s'a vorbit mai sus ca *ilicită*, conform părerii lui Zachariæ. Iată, în adevăr, cum se exprimă acest din urmă autor:

«Clausă care ar lipsi pe un moștenitor de partea sa de moștenire, sau pe un legatar de legatul său, în totul ori în parte, *dacă el ar ataca testamentul*, trebuie să fie considerată în toate cazurile ca o condiție ilicită, fiind-că aduce atingere dreptului legatarului, cu toate că unii autori restrâng această propoziție la cazul când testamentul ar fi atacat de moștenitor sau legatar pentru motiv, de ordine publică». (Zachariæ, ed. Massé-Vergé, III, § 464, p. 181).

Admițând de dreptă această opinie, se naște întrebarea: care este efectul unei condiții ilicite înscrise într'un testament? Această clausă trebuie ea considerată ca nescrisă, conform art. 900 din codul fr. (nereprodus în codul nostru), sau întregul testament urmează el a fi declarat nul, potrivit art. 1008 din codul civil?

De și jurisprudența consideră asemenea condiție ca nescrisă în testament, conform teoriei Sabinienilor, totuși minoritatea Curții din Iași se pronunță cu drept cuvânt în sens contrar, întemeindu-se atât pe dispoziția art. 5 din codul civil, care modifică textul corespunzător frances, cât și pe eliminarea din codul nostru a art. 900 din codul francez. Nu vom insista astăzi asupra acestei chestiuni foarte controversate, pentru-că

ea este destul de cunoscută. Vom aminti numai că acest sistem, care este acel al Directorului nostru (v. t. IV al Coment. sale de dr. civil, p. 96 urm. și *Droit ancien et moderne de la Roumanie*, p. 137 urm.) și al d-lui C. C. Ștefănescu distinsul președinte al Curții de casație (*Dreptul* din 1879, No. 12), a fost consacrat prin mai multe decizii judecătorești, și între altele, printr'o sentință foarte bine motivată a tribun. din Brăila, dată sub presid. d-lui G. V. Buzdugan, publicată în *Curierul judiciar* din 1901, No. 73. Veți și alte autorități citate de d-l avocat C. Roiu în concluziile depuse în procesul pentru anularea testamentului def. N. Delimarcu, publicate în *Curierul judiciar* din 1902, No. 45, p. 370, 371.

(N. R.)

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU

Audiența de la 8 Decembrie 1905

Președenția D-lui DIONISIE IONESCU, Judecător de sedință

Nicolae D. Ghika-Comănești cu Moșt. def. Nicolae Ghika

Jurnal No. 11241

Partaj.—Hotărîrea prin care se ordonă vânzarea imobilelor succesoriale.—Caracterul acestei hotărîri.—Aplicarea art. 151 Pr. civilă.

Intr'o instanță de partaj, hotărîrea, prin care Tribunalul statuează că imobilele succesoriale se pot împărți comod în natură sau trebuie să se vinde la licitație publică, nefiind o simplă măsură pregătitoare a fondului, ci o adevărată hotărîre, prin care se tranșează un punct de drept litigios între părți, este supusă căilor ordinare de reformare admise de procedura civilă.

În consecință, este loc a se aplica art. 151 din proc. civilă, atunci când lipsește o parte din pârți sau din reclamanți, cu toate că acest text a mai fost aplicat înainte de a se da hotărîrea de admitere în principiu a acțiunii.

Tribunalul,

Văzând incidentul ridicat de d-l avocat N. N. Botez, în numele părților reprezentate de d-sa, de a se face în cauză aplicarea art. 151 pr. civ. și a seamăna procesul pentru alt termen, într'un cât lipsesc astăzi parte din pârți;

Văzând că în speță este vorba de o cerere de esire din indiviziune făcută de Nicolae D. Ghika-Comănești, în contra Moștenitorilor defunctului Nicolae Ghika, pentru împărțirea în cinci părți egale, a două terenuri: unul petrolifer, numit «Baea veche de păcură», situat sub Dealul Tisa, pe malul stâng al pârâului Valea-Malului și pe malul stâng al Trotușului, în comuna Comănești, în întindere de 37 fâlcă și altul carborifer, numit «Crăciunești sau Baea veche de cărbuni», situat tot în comuna Comănești, pe malul drept al Trotușului, d'asupra satului Lăloaea, în întindere de 54 fâlcă și 41 prăjini, terenuri asupra cărora părțile au rămas în indiviziune, prin actul de partaj voluntar transcris de acest tribunal la No. 148 din 25 Noembrie 1872;

Văzând că asupra acestei acțiuni, s'a pronunțat deja de tribunal sentința No. 293 bis, din 31 Maiu 1905, rămasă definitivă și învestită cu formula executorie, prin care s'a admis în principiu, această acțiune de esire din indiviziune, s'a fixat masa succesorală ce este a se împărți și s'a numit și experți, cari să se pronunțe

dacă aceste terenuri se pot sau nu împărți comod în natură și în ce fel;

Că experții numiți de tribunal, procedând la lucrarea cu care au fost însărcinați, pentru motivele prevăzute în procesul-verbal ce au dressat, au hotărît în unanimitate că aceste terenuri nu se pot împărți în natură, și numai vânzarea lor la licitație, poate pune sfîrsit indiviziunii; că pentru astăzi sunt citate părțile, pentru ca față cu dîsele Tribunalul să se pronunțe, dacă aprobă sau nu soluțiunea experților; că parte din pârți lipsind, cei prezenți, prin avocatul lor N. N. Botez, cere aplicarea art. 151 pr. civ. și amânarea procesului, într'un cât hotărîrea prin care tribunalul ar ordona vânzarea imobilelor pentru esire din indiviziune, este supusă opoziției din partea părților ce lipsesc, și apelului din partea tuturor; că reclamantul să opune la amânare de oare-ce art. 151 pr. civ. fiind aplicat odată înainte de admiterea în principiu a acțiunii, nu se mai poate aplica astăzi din nou;

Văzând că, de și prin jurnalul No. 8758 din 28 Octombrie 1904 s'a aplicat art. 151 în acest proces, aceasta s'a făcut în scopul de a se da o singură hotărîre de admitere în principiu a acțiunii, față de toți pârți și fără drept de opoziție; că esirea din indiviziune fiind ordonată deja de tribunal prin sentința No. 293 bis din 31 Maiu 1905, care a statuat asupra calității părților și asupra masei de împărțit și care a rămas definitivă prin neapelare, astăzi ne găsim într'o altă fază a împărțelii, în care tribunalul este chemat a se pronunța asupra unui alt punct, care poate fi litigios între părți și anume, dacă imobilele trebuie să se împartă în natură sau trebuie să se vîndă la licitație publică;

Văzând că experții conchid la vânzare prin licitație publică; că pe de altă parte, art. 736 din codul Civil dă drept copărtașilor a cere partea lor în natură din imobilele succesiunii și numai dacă ele nu se pot împărți în natură, se vor vinde de tribunal prin licitație; că față cu dispozițiunile acestui text de lege, partajul în natură fiind regula, iar vânzarea la licitație, excepția, este evident că părțile au dreptul să discute felul cum trebuie să se facă această împărțală și hotărîrea dată de tribunal în asemenea împrejurare, independent de cea prin care s'a ordonat esirea din indiviziune, nefiind o simplă măsură pregătitoare a fondului, ci o adevărată hotărîre prin care se tranșează un punct de drept litigios între părți, ea este supusă căilor ordinare de reformare admise de procedura civilă, mai cu seamă, că ordonanțele de adjudecare, date asupra unor asemenea vânzări, considerate atât de doctrină cât și de jurisprudență, ca niște vânzări voluntare făcute sub privegherea justiției, nici nu sunt supuse apelului și nici recursului, conform dispozițiunilor din procedura civilă relative la «împărțiri și licitațiuni»;

Că astfel fiind, într'un cât experții conchid la vânzare și într'un cât hotărîrea tribunalului care ar admite aceste concluziuni și ar ordona vânzarea, este supusă opoziției și apelului, aplicarea art. 151 din pr. civ. și amânarea procesului se impune;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător de sedință Dionisie Ionescu, hotărâște, etc.

(ss) Dionisie Ionescu, D. Goleacu.

Grefier (s) G. Cojan

JUDECĂTORIA OCOLULUI SIMILA, Jud. Tutova

Audiența de la 14 Martie 1905

Competința Primarilor în materie de autentificare de acte
Carte de judecată No. 177

Act autentic. — Acte date în competența Primărilor de a le autentifica.—Dacă, în caz de împedecare a Primarului, autentificarea lor de către ajutorul de primar este valabilă.—(Art. 63 din legea comunală de la 1887, art. 4, 6 și 11 din legea autentificării actelor).

Dispozițiunile art. 63 din legea comunală de a 7 Maiu 1887, care prescrie că în caz de împedecare a Primarului, el este înlocuit în plenitudinea funcțiunilor sale de ajutorul său, trebuie să fi interpretate în sensul că, înlocuirea Primarului are a fi făcută nu numai în funcțiunile date lui prin legea specială a comunelor, ci prin ori-ce alte diferite legi.

Ast-fel, ajutorul de Primar, în lipsa Primarului, este în drept a autentifica actele ce cad în competența primăriilor; și asemenea acte sunt valabile ca acte autentice.

Judecata,

Văzând că reclamanta în susținerea acțiunii sale, prezintă înscrisul autenticat sub No. 532/99 de Primăria comunei Priponești de sus, prin ajutorul de primar, asistat de notarul comunei, prin care se constată că pârâta oponentă s'a împrumutat cu suma de 150 lei de la def. G. Calalb la 12 Martie 1899, și s'a obligat să-i restituie banii la 12 Septembrie 1899;

Văzând că actele autentice au deplină forță probantă între părțile contractante, conform art. 1173 și 1174 codul civil; că prin urmare rămâne pe deplin stabilit că oponenta a luat cu împrumut 150 lei de la def. G. Calalb cu termen la 12 Septembrie 1899 și prin urmare oponenta având, potrivit art. 1584 C. civil, obligațiune de a restitui lucrul împrumutat, în aceeași cantitate și calitate, cu procente legale de 5 la sută pe an, potrivit art. 1589 C. civil, urmează a se respinge opozițiunea și a se menține cartea de judecată opozată;

Văzând că mandatarul pârâtei susține că este nul actul autentic prezentat de reclamantă, de oare-ce nu este dresat de un funcționar competent, ajutorul de primar din comunele rurale neavând dreptul de a autentifica acte în locul primarilor titulari;

Văzând că într-adevăr înscrisul prezentat de reclamantă, este autenticat de ajutorul de primar la comunei Priponești de sus, nu de Primar; că însă se recunoaște de ambele părți că Primarul comunei era în imposibilitate de a instrumenta de oare-ce primar era însuși def. G. Calalb care figura ca parte în act;

Văzând că art. 63 legea comunală din 7 Maiu 1887 în vigoare la 12 Martie 1899, data confecționării actului autentic, arată că în caz de împedecare a primarului, el este înlocuit provizoriu în plenitudinea funcțiunilor sale de unul dintre ajutoarii de Primar; că, prin urmare, întru cât legea prin acest text de lege nu face nici o distincțiune, urmează că ajutorul de Primar înlocuiește pe Primar nu numai în atribuțiunile date lui prin legea specială a comunelor, ci prin ori-ce lege, când spune că este înlocuit provizoriu în plenitudinea funcțiunilor sale; că prin urmare când legea judecătoriilor de ocoale din 1894 în art. 76 spune că atribuțiunile date judecătoriilor comunale prin art. 4 și 6 din legea autenticărilor, rămân conform art. 11 din acea lege, de competența Primarului asistat de notar, nu a voit a limita competența numai la Primar, ci s'a exprimat în termeni generici ca și prin art. 11 în fine din legea autenticărilor actelor;

Considerând că a limita competența de a autentifica numai la persoana Primarului titular, ar fi a exclude și pe președintele comisiei interimare de la această competență, întru cât nici un text din legea autenticărilor nu îi acordă această competență; că însă, după cum președintele comisiei interimare poate da autenticitate unui act, când nu este Primar, și aceasta în puterea art. 30 legea comunală, autentificarea fiind un act de administrațiune, tot așa și ajutorul de Primar poate autentifica în puterea art. 63 legea comunală;

Văzând că nu se poate invoca în favoarea interpretați-

unei pârâtei, lipsa de încredere ce legiitorul ar fi avut în ajutorul de Primar, cu deosebire—cum zice pârâta,—când Primarul nu poate instrumenta, căci art. 13 legea judecătoriilor comunale din 1896 o desminte, când spune că ori de câte ori Primarul nu va putea lua parte în persoană la cercetarea sau judecarea unei prigoniri sau va fi lipsă, el va fi înlocuit prin ajutorul său, arătându-se aceasta în cartea de judecată; iar în caz de disolvare a Consiliului comunal, atribuțiunile Primarului se vor exercita de președintele comisiei interimare; Că din contră acest articol arată cine exercită atribuțiunile judecătoriei comunale, complectând art. 11 legea autenticărilor al. ultim. și care trebuie combinat cu art. 4 al cărui corolar îi este și prin urmare explică că poate instrumenta, la judecătoriile comunale Primarul, sau în lipsă sau neputința sa ajutorul de Primar sau Președintele comisiei interimare;

Văzând că a limita dreptul de a instrumenta numai la Primarul comunei, ar fi a aduce multe neajunsuri locuitorilor de la țară, pentru care legea în multe locuri a arătat o mai mare sollicitudine, obligându-i ca ori de câte ori nu-i Primar în localitate, sau nu poate instrumenta, ca în specie, să alerge pentru un cât de mic contract la judecătorul de ocol cea ce nu se poate crede; că nici nu se poate susține că legea autenticărilor actelor este de strictă interpretare, de oare ce de și autenticitatea este o formă solemnă ce să dă actului, dar aceasta înseamnă că trebuie observate în tocmai aceste forme prescise pentru a face actul autentic, forme prescise sub pedeapsă de nulitate, nu însă că însăși legea ar fi de strictă interpretare, ca legile de ordine publică;

Văzând că nici interpretarea prin analogie, dedusă din redacțiunea art. 74 Pr. civilă nu poate avea valoarea, de oare ce acest text este redactat posterior legii din 1886, tocmai la 1900 și nici nu poate răsturna motivele enunțate până aici. (Vezi și R. 1889, D. 171, p. 1082);

Văzând că astfel fiind, ajutorul de Primar putând autentifica în locul Primarului, când acesta este împedecat, ca în specie, urmează că înscrisul prezentat de reclamantă este valabil ca act autentic, și deci, finea de neprimire bazată pe nulitatea actului autentic, urmează a fi respinsă;

Pentru aceste motive, respinge acțiunea, etc. judecător (s) Gh. L. Dumitriu.

Comisiunea Comunală de prefaceri a Percepției Circ. I București

Audiența de la 7 Februarie 1906

Președenția D-lui ION S. CODREANU, Perceptor fiscal

Mihail Th. Mandrea ca director general al Consil. de Ad-ție al fabricii „Mandrea” impus la taxa de 5% asupra salariilor

Decisiunea No. 443

Contribuțiuni directe. — Taxa de 5% asupra salariului. — Dacă această taxă se poate impune și asupra tanțimelor ce primesc membrii consiliului de administrație, censorii, directorii generali ai societăților pe acțiuni anonime, de comerț și industrie. — (Art. 1 al. e din legea taxei de 5% asupra salariilor din 1899).

Membrii consiliului de administrație, censorii și directorii generali ai societăților pe acțiuni, anonime, de comerț și industrie nu pot fi considerați ca impiegați și, prin urmare, nu li se poate aplica dispozițiunile legii taxei de 5% asupra salariilor, căci tanțimele ce ei ar primi, chiar când ar întrece suma de 1440 lei anual, nu pot fi considerate ca un salariu.

Comisiunea,

Având în vedere că prin procesul-verbal de impu-

nere provizorie cu No. 443, dresat de d-l perceptor respectiv în ziua de 5 Noembrie 1905, d-l Mihail Th. Mandrea este impus la taxa de 50%, la un salariu fix de 12000 lei anual :

Având în vedere că după dispozițiunile clare și precise a le articolului 1 al. e din legea pentru taxa de 5% asupra retribuțiunilor funcționarilor publici și impiegaților particulari, din Decembre 1899: «Sunt supuși la taxa de 5% asupra retribuțiunei lor, în cazul când ea este primită periodic, pe lună sau pe an, și este mai mare de 120 lei bruto lunar toți impiegații diferitelor stabilimente și întreprinderi particulare, de comerț, industrie și utilitate publică . . . ».

Având în vedere că este notoriu cum că fabrica de încălțăminte și furnituri militare «Mandrea» din str. Viilor No. 28, este o societate anonimă pe acțiuni, care funcționează în țară conform Codului de comerț și pe baza statutelor sale, publicate în *Monitorul Oficial*; că această societate este condusă de un consiliu de administrație din care face parte și d-l Mihail Th. Mandrea, și care, prin delegațiune, îndeplinește sarcina de director general;

Având în vedere că din art. 31 al statutului acestei societăți, directorul general al consiliului de ad-ție are dreptul să primească o tantiemă de 10% din beneficiile nete anuale, după ce se scade o amortizare de 5% pentru imobilele și mașinile societății și după ce se împarte acționarilor 5% ca interese, 5% pentru fondul de rezervă, 8% pentru tantiema consil. de administrație și 2% tantiema censorilor ;

Având în vedere că aceste tantieme variază, după bilanțurile anuale ce se încheie, și ele, în unii ani de criză sau pierderi, pot nici să existe ;

Considerând că chiar dacă aceste tantieme ar exista și s'ar distribui în mod regulat și ele ar întrece suma de 1440 anual (120 lunar), totuși, membrii consiliilor de administrație, cenzori, și directori generali ai Soc. pe acțiuni anonime de comerț și industrie, nu pot fi considerați ca impiegați și, prin urmare, nu li se pot aplica dispozițiunile legii taxei de 50% asupra salariilor, căci tantiema ce primesc nu poate fi considerată ca un salariu :

Considerând că legiuitorul a impus Societățile prin acțiuni, anonime, pentru comerț și industrie, la patentă, și în patenta acestor Societăți, conf. art. 4 al. III din legea patentelor, dreptul proporțional după valoarea locativă s'a înlocuit cu o taxă de 5% din venitul net, așa după cum se constată prin bilanțurile acelor societăți, pentru anul ce precede impunerea; iar prin venit net se înțelege venitul care se distribuie sub o formă sau alta, acționarilor, fondului de rezervă, *direcțiunii* sau consiliului de administrație; că, dar, dacă am mai aplica și dispozițiunile legii taxei de 5% asupra salariilor, ar fi ca aceste tantieme ce se primesc de directorii societăților anonime de comerț și industrie să fie isbite de două ori, ceea ce credem că legiuitorul n'a înțeles;

Considerând că obiecțiunea ce s'ar putea ridica : că atunci când o societate anonimă de industrie nu plătește patenta și prin urmare nici n'are nevoie a depune bilanțul pentru a i se încasa 5% asupra venitului net, fiind că se bucură de avantajele legii industriale, ca în specie, trebue ca legea taxei de 5% asupra salariilor să se aplice directorilor și membrilor consil. de administrație la tanienele ce primesc dacă întrec 120 lei lunar săi 1440 anual,—această obiecțiune ni se pare nefundată, căci atunci ar fi ca Statul ceea ce a dat cu o mână a încurajare Societăților să ia cu altă mână membrilor ei :

‘Având în vedere că legile fiscale, precum este legea de 50% asupra salariilor, sunt legi esecpționale, și ca atare de strictă interpretare, după o jurisprudență și doctrină constante, și că ele nu pot fi întinse prin interpretare la casuri neprevăzute de lege;

Considerând că, așa fiind, impunerea făcută este ilegală, și prin urmare trebuie a fi anulată ;

Pentru aceste motive, infirmă în totul procesul-verbal de impunere provisorie cu No 443 din 5 Noiembrie 1905, etc.

Presedinte (s) Ion S. Codreanu.

(ss) Membrii { Căpitan M. Ionescu
D. Grozdea

(s) Secretar V. Andreescu

Câte-va cuvinte în chestia „Apărătorilor“

Se vorbește mult despre modificarea legii avocaților, care fiind de la 1864, se observă, că cuprinde multe lacune și chiar dispoziții necorespunzătoare cu starea actuală a culturii, moravurilor etc.

Cu această ocazie, o chestie, de un interes general, s'a ridicat acum, în privința *«apărătorilor»*, — o ramură a corpului de avocați; — chestiune, care, implicit, va trebui discutată și în parlament, cu ocazia discuției tezei avocaților.

În interesul chestiunii supun discuției rîndurile de mai jos, care de și într'o slabă lumină, totuși sper, ca împreună cu alții, să aducem un mic folos în această cauză.

✱

✱ ✱

În 1896 s'a votat legea judecătorilor de pace, creind prin art. 123, o ramură de profesioniști : *apărătorii* sau *procuratorii*; — ramură, care în legea de organizare a corpului de avocați de la 1864, precum și în legea modificatoare de la 1884, nu e prevăzută, de oare-ce găsim expres, numai, că nimeni nu poate fi *avocat* și nu poate fi înscris în barou, dacă nu are o diplomă de studiu dreptului.

Acest art. 123—o inovație—este foarte clar, totuși a dat naștere la diferite interpretări. Iată în primul rând cum prevede legiuitorul: «Acei care vor fi funcționat, în timp de doi ani cel puțin, ca judecători sau ajutoři de judecători de pace, ca grefieri de Curți sau tribunale, vor putea exercita profesiunea de apărător sau procurator pe lângă judecătoriile de ocol, chiar dacă nu ar fi titrați, dacă însă nu vor fi fost destituiți din acele funcțiuni pentru vre-o abatere gravă de la datorie».

De și foarte clar acest articol, totuși sunt unele tribunale, care au înscris printre apărători grefieri sau portărei, *fiind încă în slujbă*, precum și *ajutori de grefieri*, de și nu sunt prevăzuți de lege.

Primul caz a ajuns chiar de s'a judecat înaintea Curței de casație, în secții-uite, la 9 Octombrie 1903 (vezi *Curierul Judiciar* pagina 612, No 71. Noembrie 1903), prezentându-se speța astfel : un portărel, în slujbă, ceruse președintelui de tribunal, a'î înscri printre apărători, cererea îi fusese respinsă ; făcându-se apel, de asemenea s'a respins ; în recurs, prin decisia No. 9/903 s'a respins, motivându-se în sensul următor : « . . . considerând, că modul cum se exprimă legiuitorul prin art 123 «acei cari vor fi funcționari», reese lămurit intenția legiuitorului, că numai acei funcționari vor putea fi înscriși ca apărători sau procuratori, pe lângă judecătorii de pace, cari, pe lângă cele-lalte condițiuni cerute de lege, vor fi încetați de a mai ocupa funcțiunea care 'i dă dreptul a fi înscriși, ca apărători

Că acesta este adevăratul înțeles al citatului art. 123, reese și din faptul că legiuitorul nu ar fi putut prin acest text de lege, să se pună în contradicție cu art. 72 din legea organizării judecătorești, care declară că funcțiunile din ordinea judecătorească sau din serviciile auxiliare sunt incompatibile cu profesiunea de avocat, profesiune similară cu aceea pe care o îndeplinesc apărătorii pe lângă judecătoriile de pace.—«decî, foarte lămurit, *cei ce sunt în slujbă nu pot fi înscrîși între apărători*».

* * *

În privința ajutorilor de grefieri, iarăși sunt multe de observat. Președinții de tribunale, care-i admit printre apărători, au în vedere, că în ședință, de multe ori, grefierii sunt înlocuiți prin ajutoiri; însă, dacă legea nu-i prevede,—după cum sunt prevăzuți ajutoiri de judecatori.—președintele, care e obligat să aplice legea, cred, că nu poate să creeze, de oare-ce în acest caz, legea e foarte clară, *pot fi apărători grefierii de curții și tribunale*, care au funcționat doi ani nespecificându-se nimic despre ajutoiri de grefier. De asemenea, articolul nu se poate interpreta în favoarea ajutoarelor de grefă și din următoarele motive: un ajutor de grefă, devine grefier după un anumit stagiū și depunînd cauțiune. Cu alte cuvinte art. 123 e limitativ: pot fi apărători, numai cei ce sunt prevăzuți în el.

Jurisprudența, în general, e pronunțată tot în acest sens. (Vezi *Curierul Judiciar* pag. 597/901).

Chiar din desbaterile parlamentare, se observă din discuțiile, care au avut loc, că legea desbătîndu-se înainte la cameră, art. 123 excepta pe grefieri, venind în Senat, d-l Ministru de justiție, avînd în vedere amendamentul d-lui Mănescu Călărăș, prin care se prevedea ca ajutoarele de grefieri să fie și ei trecuți, cere a se vota articolul în sensul acesta; legea revenind la cameră, articolul se restrînge cum este redactat azi; decî o interpretare cu totul opusă celei date de Senat. Așa dar avîndu-se în vedere *că această lege nu e trecută prin ambele corpuri legiuitoare*, care să încuviințeze dreptul de apărător ajutoarelor de grefă, președinții de tribunale sunt în drept să le respingă cererile; —zic nu e trecută, de oare-ce fiind conflict între Cameră și Senat, legea trebuia din nou trimisă spre desbatere. (Vezi și Botez. Codicele de ședință al judecătorului de pace).

* * *

În privința *portăreilor* se discuta înainte de noua lege a lor, dacă puteau fi apărători, nefiind prevăzuți în art. 123, care e limitativ. De și nu sunt prevăzuți, totuși socotesc, că puteau fi apărători, întru cît prin regulamentul lor din 31 Martie 1866, în art. 12 se zice: «În ordinea erarhie și demnității, *portăreii sunt egali cu grefierii respectiv*». Iar legea din 1900 îi prevede expres printre apărători, în art. 46: «*Portăreii care vor fi funcționat cel puțin 5 ani, în această calitate, vor putea exercita profesiunea de apărători pe lângă judecătoriile de ocoale*. Dispozițiile actualului art. 123 din legea judecătoriilor de ocoale din 1896 se aplică și portăreilor».

* * *

Se mai discută—o încercare, acum, din partea unor apărători—dacă afacerile angajate la judecatori, venind în apel la tribunal, pot fi susținute de dînsii? Și chestiunea aceasta e clarificată tot

de al. 1 al art. 123: «*Vor putea exercita profesiunea de apărător sau procurator pe lângă judecătoriile de ocol*»; —decî profesiunea aceasta nu se poate exercita nici pe lângă judecătoriile comunale, nici înaintea tribunalelor.

* * *

În al 2 aliniat al art. 123 se spune: «Președinții tribunalelor de județ, după cererea celor interesați și pe baza actelor justificative ce acestea le vor prezenta vor alcătui *pentru fie-care judecătorie listă apărătorilor sau procuratorilor*, admiși a-și exercita profesiunea pe lângă acea judecătorie și o va comunica judecătorilor de ocol respectivi». Din textul acesta reese că apărătorii nu pot profesa de cît, pe lângă judecătoriile de ocoale, în a căror listă sunt trecuți. O hotărîre a Tribunalului Dolj, s. I publicată în *Curierul Judiciar*, pag. 182/902 este contrară acestei păreri. Se discută dacă pot profesa și la mai multe? Răspunsul ar fi: pot profesa și la mai multe judecatorii, dar să fie trecuți pe lista întocmită de președintele tribunalului. (Vezi și o hotărîre a Trib. Dolj s. I publicată în *Curierul Judiciar*, pag. 182/902). În liste numărul neputînd fi limitat, totuși președintele tribunalului, socotesc, că l-ar putea limita avînd în vedere numărul cel mare de titrați, care pot fi preferați celor netitrați, care nu toți sunt la înălțimea profesiunii lor.

* * *

Numirea apărătorilor, acum, se face de președintele tribunalului, prin o ordonanță dată în baza art. 66 bis din procedura civilă —la unele tribunale. Aci găsim aliniatul al 4-lea, care prevede că «*încuviințarea președintelui are un caracter vremelnic*», decî și ordonanța de numire a unui apărător ar avea caracterul vremelnic; așa dar, cu ocazia desbaterii legii avocaților, —în virtutea acestui articol, acolo unde numirile sunt făcute în baza articolului de mai sus, s'ar putea face o *revizuire* a tuturor listelor de apărători, de pe lângă toate judecătoriile din țară, aplicîndu-se art. 123 al legii judecătoriilor de ocoale, așa cum trebuie interpretat cu toată strictețea lui, neținîndu-se în seamă preținsele «drepturi câștigate», —căci nu pot fi câștigate, întru cît nu sunt câștigate legal.

Graiova

Dem. D. Stoenescu
avocat

Bibliografii

A apărut, vol. I, **Codelele civil**, adnotat și comentat de d-l **Dimitrie Neagu**, fost magistrat, avocat.

Acest volum, format în 8°, are 530 pag. și coprinde materia Art. 1—285.

Deposit la Ziarul «*Curierul Judiciar*», București, Calea Rahovei 5, de unde se expediază contra valoare: mandat poștal sau ramburs. Prețul lei 12 broșat; legat elegant, în pînză, cu numele autorului lei 13.75; iar cu piele la cotor lei 14.50.

* * *

Rugăm stărnitor pe abonații rămași în întîrziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat poștal, direct la administrația ziarului *Curierul Judiciar*, București, sau să plătească la prezentare numai în mina incasatorilor: **I. Riveanu**, pentru provincie, și **I. St. Tudoroiu**, pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registru cu mactă investite cu ștampila, *Curierului Judiciar*.